

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 47/2016(1))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΑΝΤΕΝΝΑ»**

Ημερομηνία Απόφασης: 20 Απριλίου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Χρυσουγής Αργυρού, Τίτου Κολώτα, Σπυρούλας Χριστοδούλου και Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 29(2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015 και των **κανονισμών 21(5)** και **21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Άρθρο:

29(2) Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές.

Κανονισμοί:

21(5) Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.

21(6) Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομηνίας 22.2.2016, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω:

1. Στις **12.1.2016** μεταξύ των ωρών **19:00** και **20:30**, εντός δηλ. της οικογενειακής ζώνης, κατά την διάρκεια επεισοδίου του προγράμματος «**Μπρούσκο**», που έφερε σήμανση (**K**), μεταδόθηκαν σκηνές, οι οποίες ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς να εξασφαλιστεί με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης ή με άλλα τεχνικής φύσης μέτρα ότι οι ανήλικοι δεν είδαν την εν λόγω εκπομπή, κατά παράβαση του άρθρου **29(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998 μέχρι 2015, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

Συγκεκριμένα, πριν την έναρξη του προγράμματος προβάλλεται η σήμανση (K) και εκφωνείται ότι το πρόγραμμα είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος μια ομάδα ανδρών αφού σπρώχνει ένα άνδρα από μικρό γκρεμό, ρίχνοντάς τον στο έδαφος, τον ξυλοκοπά με βία κλωτσώντας τον με τα πόδια.

2. Στις **12.1.2016** μεταξύ των ωρών **19:00** και **20:30**, εντός δηλ. της οικογενειακής ζώνης, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Μπρούσκο**» το οποίο έφερε σήμανση (**K**), χωρίς ωστόσο να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές ήταν ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν, κατά παράβαση του κανονισμού **21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **12.1.2016** μεταξύ των ωρών **19:00** και **20:30**, εντός δηλ. της οικογενειακής ζώνης, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Μπρούσκο**» το οποίο έφερε σήμανση (**K**), χωρίς ωστόσο να διασφαλίσει ότι ήταν κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του κανονισμού **21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ο οργανισμός, με επιστολή του ημερομ. 16.3.16 (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**), ζήτησε όπως επιθεωρήσει το σχετικό διοικητικό φάκελο. Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. 18.3.16 (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'**) κάλεσε τον οργανισμό στις 23.3.16 να εμφανιστεί στα γραφεία της Αρχής για τη σχετική επιθεώρηση.

Ο οργανισμός αφού επιθεώρησε το σχετικό φάκελο, απέστειλε επιστολή ημερομ. 14.4.15 (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'**).

Σε ό,τι αφορά τον ισχυρισμό του οργανισμού, όπως περιέχεται στην πιο πάνω επιστολή του, περί μη διεξαγωγής δέουσας και επαρκούς έρευνας και μη συλλογής μαρτυριών από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα καθώς και ότι το πόρισμα του ερευνώντος λειτουργού δεν περιέχει κανένα απολύτως εύρημα ή σχόλιο, η Αρχή σημειώνει τα εξής:

Η ερευνώσα λειτουργός προέβη στη διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμά της σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας μετά από την παρακολούθηση του προγράμματος οργανισμού στις 12.1.16 μεταξύ των ωρών 19:00-20:30. Το πόρισμα της Λειτουργού ημερομ. 8.2.2016, είναι

πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος του οργανισμού. Ακολουθώντας, η Αρχή με βάση τα ενώπιον της στοιχεία έκρινε ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση και προχώρησε στην προώθησή της.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα της Λειτουργού Αρ. Φακ. Πρ. 27/2016(1) ημερομ. 8.2.2016, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι, οι ημερομηνίες και οι ώρες των παραβάσεων, η φύση των παραβάσεων, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τη Λειτουργό κατόπιν παρακολούθησης του εν λόγω επεισοδίου. Στο σημείωμα της Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με όλες τις πιθανές παραβάσεις. Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της λειτουργού είναι δέοντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Επομένως, η Αρχή ακολούθησε τη νενομισμένη διαδικασία διερεύνησης, όπως αυτή προβλέπεται από τον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμο 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και η λειτουργός ενήργησε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παρέχει η σχετική νομοθεσία. Κατά συνέπεια, η Αρχή απορρίπτει τον πιο πάνω ισχυρισμό του οργανισμού.

Στη Κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα προς παρακολούθηση, ήτοι προγράμματα που περιέχουν σκηνές βίας, ερωτικές σκηνές, λεκτικό υλικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Σε σχέση με τις επίδικες σκηνές, η Αρχή κάνει ιδιαίτερη μνεία στους ανήλικους τηλεθεατές γιατί δεν μπορούμε να παραβλέπουμε τις ιδιαιτερότητες των παιδιών. Αρχίζουν να βλέπουν τηλεόραση πολύ πριν κατανοήσουν πλήρως τις δυνάμεις που τη διέπουν, και συνήθως βρίσκονται σε μια ηλικία που οι έννοιες του «καλού» και του «κακού» είναι ασαφώς διαχωρισμένες στη συνείδησή τους.

Επομένως, τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και ιδιαίτερα η τηλεόραση ασκούν σημαντική επίδραση στη ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών τα οποία δεν είναι έτοιμα να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά όσα λαμβάνουν από τα Μέσα. Πρόκειται για την πιο ευπαθή κατηγορία στις τηλεοπτικές απεικονίσεις. Κι αυτό, γιατί τα παιδιά πολύ συχνά αντιλαμβάνονται τον κόσμο μέσα από αυτές τις απεικονίσεις της τηλεόρασης.

Πολυάριθμες έρευνες καταδεικνύουν το σημαντικό ρόλο που κατέχει η τηλεόραση στη ζωή των παιδιών και την επίδραση που έχει στην κοινωνική τους συμπεριφορά, αφού αποτελεί εργαλείο για ερμηνεία και κατανόηση της κοινωνίας και διαμορφώνει τη συνείδηση και την εμπειρία τους. Η επιρροή που μπορεί να ασκήσει στα παιδιά η τηλεόραση είναι από τα θέματα που έχουν μελετηθεί περισσότερο στις κοινωνικές επιστήμες. Ορισμένες «δίοδοι» που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή ζωή της τηλεόρασης είναι πιθανό να παρέχουν ένα χρήσιμο μέσο για τη διαμόρφωση των δράσεών τους.

Οι πλείστες έρευνες που αφορούν τις επιδράσεις της τηλεόρασης στους ανήλικους καταδεικνύει συνάφεια μεταξύ τηλεθέασης και εκδήλωσης βίαιης συμπεριφοράς. Τα παιδιά έχουν την τάση να μιμούνται τους χαρακτήρες που βλέπουν στην τηλεόραση και την επιθετική τους συμπεριφορά, θεωρώντας την φαινόμενο αποδεκτό από την κοινωνία.

Η Αρχή τονίζει πως οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 05:30 το πρωί μέχρι τις 21:00 ή 22:00 το βράδυ, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε εκπομπής επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια και οπωσδήποτε μετάδοση σκηνής δολοφονίας και άλλων σκηνών βίας καθιστούν το πρόγραμμα ακατάλληλο. Η Αρχή δίδει ιδιαίτερη έμφαση στα πιο πάνω θέματα και στη τήρηση προνοιών της νομοθεσίας.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενόπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, καθώς και τις γραπτές εξηγήσεις του οργανισμού και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του προγράμματος κρίνουμε ότι:

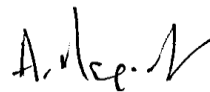
Στις **12.1.2016** μεταξύ των ωρών **19:00** και **20:30**, εντός δηλ. της οικογενειακής ζώνης, κατά την διάρκεια επεισοδίου του προγράμματος «**Μπρούσκο**», που έφερε σήμανση (**K**), μεταδόθηκαν σκηνές, οι οποίες ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς να εξασφαλιστεί με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης ή με άλλα τεχνικής φύσης μέτρα ότι οι ανήλικοι δεν είδαν την εν λόγω εκπομπή, κατά παράβαση του άρθρου **29(2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7 (I) του 1998 μέχρι 2015, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

Στις **12.1.2016** μεταξύ των ωρών **19:00** και **20:30**, εντός δηλ. της οικογενειακής ζώνης, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Μπρούσκο**» το οποίο έφερε σήμανση (**K**), χωρίς ωστόσο να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές ήταν ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν, κατά παράβαση του κανονισμού **21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Στις **12.1.2016** μεταξύ των ωρών **19:00** και **20:30**, εντός δηλ. της οικογενειακής ζώνης, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Μπρούσκο**» το οποίο έφερε σήμανση (**K**),

χωρίς ωστόσο να διασφαλίσει ότι ήταν κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του κανονισμού **21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000(Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη όλα τα γεγονότα και περιστατικά της υπόθεσης, καθώς επίσης τις γραπτές εξηγήσεις του οργανισμού, όπως και την όλη συμπεριφορά του ως προς τη διάπραξη παρόμοιας φύσεως παραβάσεων, κρίνει και αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό την κύρωση της **ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ** για τις παραβάσεις που έγιναν στις **17.2.2016**.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Χ.Π.